

Cimlevegő

JÓGYERMEKÉK KÉPES HETILAPJA

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK

TARTALOMJEGYZÉK:

Kedves emlék. Rajzolta: Fábiánné Biczó Ilona. Verselte: Benedek Elek	225
Híres erdélyi magyarok. Körösi Csoma Sándor. I. fejezet: Köröstől – Nagyenyedig. Irta: Be- nedek Elek	226
A katiczabogár utazása. Mese. Irta: Nászai Elza	229
Fejtörő	231
A kismama. Vers. Irta: Gabányi Árpád	232
Hóvirágok. Mese. Irta: Heltmann Ervin	232
Öcsike karácsonyi előkészületei. Irta: Benedek Elek	234
Babszemecske. Apró unokáinak meséli Elek nagyapó	235
Szomorú ének két kosár almáról. Irta: Krónikás bácsi	237
Mesefolyam. Irta: Balázs Ferenc	238
Elek nagyapó üzeni	240

A

gyermekek legkedveltebb lapja, a

Cimbora

eddig az első betűtől az utolsóig olvasnivalót adott a gyermekeknek, mert a lapnak nem volt

hirdetése

A lap elterjedtségét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy minden eltelt

hét

az olvasók táborának hatalmas növekedését jelenti. A lap kiadóhivatala most elhatározta, hogy a mai

napig

fennállott rendszert megváltoztatja és az Erdély-szerte elterjedt gyermeklapba, amelyet ma már minden gyermek a kezében

tart

hirdetéseket is vesz fel.

A Cimbora

tartalma ezzel nem fog kisebbedni, mert amilyen mértékben nő a lap

hirdetése

olyan mértékben nő annak terjedelme is.

A kereskedőknek

megfizethetetlen

értékű a Cimbora hirdetése, mert az egész Erdély, sőt a külföld lakossága is olvassa.

**RENNER TESTVÉREK
ÉS TSAI BÖRGYÁR r.-t.**

CLUJ (KOLOZSVÁR)

GYÁRT ELSŐRENDÜ

GÉPSZIJAKAT

Gödörcserzés! Gyors leszállítás!

Garanciát vállalunk!

Tartós és izléses cipők

a Halász Mór r.-t.-nél kaphatók Szatmáron!

TASNÁDY GYÖRGY

díszműlakatos

Careii-Mari (Nagykároly) Str. Vas.

Lucaciu (Majthényi-u.) 14. szám.

Készít mindennemű iparművészeti és díszmű tárgyakat, karos- és asztali lámpákat, villanycsillárokat, virág- és szalonszalkákat, írőkészleteket, hamutartókat, művészi kivitelű bútort- és épületvasalásokat stb.

Elvállal bármiféle lakatosmunkát, autogénhegesztést, gépek, csillárok, mindenféle fémtárgyak javítását, tisztítását és ujrászínezését.

Rókát

és más szőrmét

felelősség mellett

fest az

UNIO

Kolozsváron.

**Szúcsőknek
árkedvezmény!**

Valódi békeminőségű aszbeszt fedő

PALA

kapható igen jutányosan SCHWARTZ TESTVÉREKNÉL, Strada Decebal (Kölcsey-u.) 37. szám. Kész fedéseket helyben és vidéken vállalunk!!

Gyapju-, selyem-, pamutkelmét, fonalat, szőrmét fest és tisztít a

„Kristály“

gőzmosó és kelmefestőgyár CLUJ. Telefon 500.

Pósta csomagok pontosan szállítanak! — Kereskedőknek tömegárúknál árkedvezmény! — Képviseletek vidéki városba kerestetnek!

ZEA első román

E krétagyár CLUJ.

A Papir- és fűszerkereskedők figyelmét felhívja az iskolai saisonra.

A

Cimborára

előfizetéseket
felvesz Erdély
minden könyv-
kereskedője!

Az összes iskolákban használt tankönyvek, füzetek, rajztömbök, papir, író- és rajzszerkek legolcsóbban HUSZÁR könyvkereskedésében szerezhetők be!

BÉKEBELI MINŐSÉGŰ ÚJ!

Gabonás-, lisztes-, gyapju- és szalmazsák.

Vizhatlan ponyva, napellenző, roletta- és madrac-vászon.

Afrik, seegrasz, bútorrugó, önműködő rolettatrudak. — Zsineg- és juthaheveder

minden méretben és mindennemű kárpitos kellékek. Befőttkötöző és minden másnemű zsinegek 2/0 T—2/32 L-ig minden számban. Zsákvarró kendercérna és cipészfonal, továbbá többféle minőségű használt zsákok nagy választékban a legolcsóbb árban kaphatók

Glücklich Bernát és Fia cégnél Piața Victorie (Deák-tér) 27. sz. Plébánia-épület. — Telefon 521.

A Cimbora azt üzeni:

**Ha finom
cukorkát
akartok:**

kérjete Melissát

Eredeti Wolfner

gépszijak

minden méretben

kaphatók

**BRAUN és LÁSZLÓ vaskereskedésében,
Szatmár, Piata Victoriei (volt Deák-tér) 9.**

A Szatmári Leszámitoló- és Kereskedelmi Bank r.-t.

Alaptőke 10 millió leu. — Tartaléktőke 1 millió leu. — Takaréketét állomány 45 millió leu.

Bármely összeg erejéig fizetéseket vállal:

Bukarestben és bárhová LEUBAN, Bécsen keresztül bárhová OSZTRÁK
KORONÁBAN, Prágán keresztül bárhová CSEH KORONÁBAN, Berlinen
keresztül bárhová MÁRKÁBAN, Fiumén keresztül bárhová LIRÁBAN,
— Budapestén keresztül bárhová MAGYAR KORONÁBAN. —

Vesz és elad mindennemű idegen pénzeket és amerikai chequeket bevált.
Kölcsönöket legelőnyösebben folyósít.

A Generala bukaresti biztosító társaság, valamint az Assicurazioni Generali triesti biztosító társaság főigényőse.

Betéteket könyvecskére és folyószámlára gyümölcsöztetésre elfogad
és azokat kívánatra azonnal bármikor visszaad.

Fiuk!

Lányok!

A Cimborát

olvassátok,

szerezétek,

terjesszétek!

Aki elő akar fizetni a Cimborára, az írjon egy levelező-lapot Szatmárra, a
Cimbora kiadóhivatalának címezve és a következő vasárnap már kezében a lap.

A lap egy negyedévre negyven leuért jár.

Felelős szerkesztő: Dénes Sándor.

Kiadó a Szabadsajtó Könyvnyomda és Lapkiadó r.-t. Szatmár.

**A szerkesztőségnek szóló levelek, rejtvény megfejtések és
közlésreszánt kéziratok Benedek Elek címére, Kisbaczon,
u. p. Nagybaczon, Háromszék-m. küldendők**

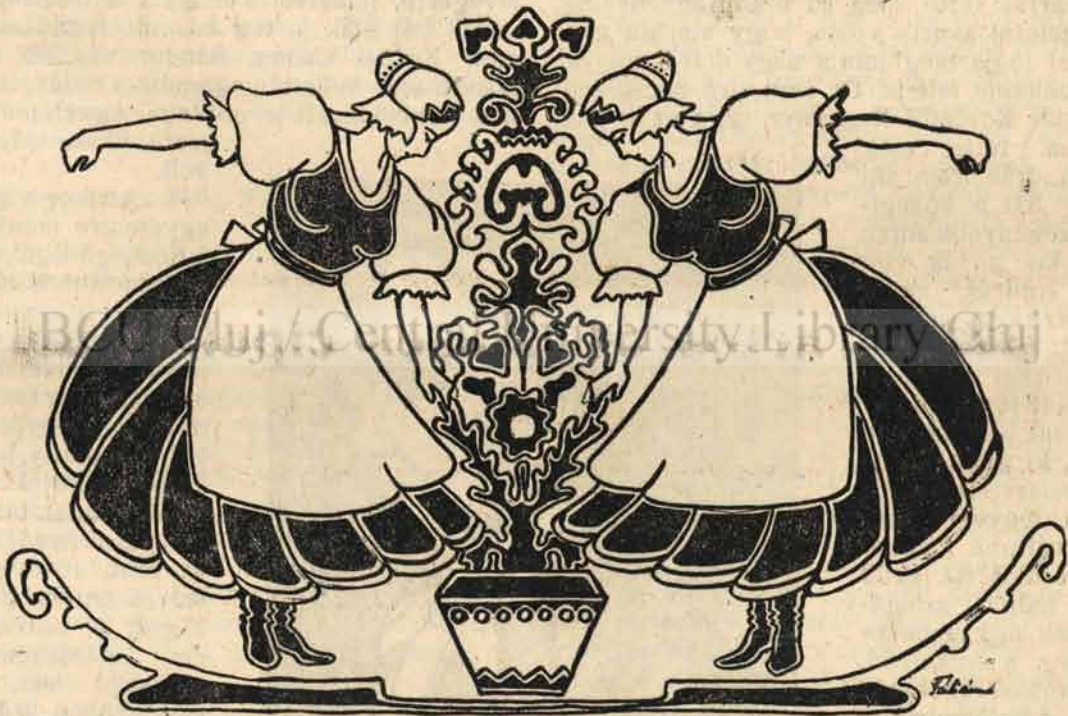
Cimbora

JÓ GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA

Főszerkesztő: Benedek Elek

Kedves emlék.

(Fábiánné Biczó Iona rajza.)

*E bájos kép kedves emlékem,
Messze vidékről küldték nékem,
Emlék a vén mesemondónak,
Vigasz szegény buslakodónak.*

*Ki ezt a képet megrajzolta,
Nem látom én őt már régolta.
S lám, ő engem el nem felejtett,
Levelébe kis képet rejtett.*

*Nem is oly rég volt kis babácska,
S imé, már ő is kismamácska.
Meséimen serdült leánnyá,
Tőlem e képet hogy' sajnálná?*

*S mint ő, serdülget most utána
Meséimen szép kis leánya – –
S egy-két esztendőt még ha élek,
Tőle is majd kapok én képet!*

Elek nagyapó.

Hires erdélyi magyarok.

Körösi Csoma Sándor.

— IRTA: BENEDEK ELEK. —

I.

Köröstől—Nagyenyedig.

A magyarok őshazáját kereső Körösi Csoma Sándor serdülő fiú volt már, amikor a nagyenyedi világhires Bethlen-kollegiumnak növendéke lett. Annak a kollegiumnak, mely éppen a most folyó 1922-ik esztendőben érte meg fennállásának háromszázadik esztendejét. Az erős testalkatú, eleven tekintetű fiú a háromszéki Körös falutól gyalogszerrel tette meg az utat Nagyenyedig, mintha jelezni akarta volna, hogy majdan gyalogszerrel fogja megtenni a nagy utat a magyar nemzet bölcseje felé is. Öt napi utra becsülhető a gyaloglás Köröstől Nagyenyedig, s ez az utat oda-vissza tette meg Csoma András uram, aki elkísérte fiát a kollegiumba. Szegényebb sorsu székely kis gazda volt Csoma András, amint Háromszéken ma is mondják: „katoná ember”. A régi világban, egészen 1848-ig, határőrök voltak a székelyek, ki lovas, ki gyalog, s az apa rendszerint addig viselte a fegyvert, míg fel nem váltotta katonasorba serdült fia. Ettől a terhes katonai szolgálattól csak úgy menekedett meg a székelyfiú, ha a katonasorba kerülés ideje a kollegiumban találta. Nem lehetetlen, hogy Csoma András uram már tizenöt éves fiát ezzel a számítással iratta be a kollegiumba, de a fiutól teljesen bizonyos, hogy a fiut nem vezette semmi más cél: tanulni akart. Sőt valószínű, hogy már ott lappangott lelkében a messze földet bejáró vágyakodás. Egy gyermekkorabeli ismerőse feljegyezte róla, hogy néha beláthatatlan távolságokra gyalogolt. Ha kiment egy hegy tetejére, szerette tudni, mi van a következő hegyen túl, s még azon is messze túl. Mint a mesében mondják: „túlannan túl”.

Az 1799-ik esztendő őszén iratkozott be a 15 éves fiú a kollegium első osztályába. (Születésének esztendeje 1784.) A fekete hajú, szelíd tekintetű, csendes, kevés beszédű fiut hamar

megszerették tanárai és tanuló társai. Kevéssel való megelégedés, takarékoság jellemezte, a kevés pénzből, amit tanítással szerzett, gyakran segítette ki hirtelen pénzzavarba jutott barátait. Legkedvesebb tárgya a történelem volt, sokat vitatkozott a magyarok eredetéről, s már diákorában fogadást tett, hogy amint tanulmányait elvégezte, felkeresi a magyarok őshazáját. Még másik két diák is tett hasonló fogadást, de azt csak Körösi Csoma Sándor váltotta be. Am hosszú utat kellett megtennie a tudás ösvényén, míg tanulmányait a göttingai egyetemen befejezte. Ekkor már 30 éves volt.

KÖRÖSI CSOMA SÁNDOR

Amikor a göttingai egyetemre ment, tudott latinul, görögül, németül és franciául. E két utóbbi nyelvet maga szorgalmán tanulta meg. A göttingai egyetemen fogott az arab nyelv tanulásába, mivelhogy egyik tanártól azt hallotta, hogy régi arab kéziratokban sok érdekes adat található a magyarok eredetéről. De az arab nyelvvel egyszerre tanulni kezdte az angolt is, tudván, hogy erre utazásában nagy szüksége lesz. Három évig volt a göttingai egyetemen, s hazajövet azzal fogadta legkedvesebb tanára, Hegedüs Sámuel, hogy Mármaroszigeten megválasztották tanárnak, s nem sok idő múltán tanára lehet a

Bethlen-kollegiumnak is, de ő nem fogadta el a tanárságot: hű maradt fogadalmához. Hiába rémitgette Hegedüs az ázsiai utazás veszedelmeivel, szilárdul megmarad elhatározása mellett. Mielőtt azonban a nagy utra indult, minthogy az volt a szándéka, hogy Moszkván keresztül próbál eljutni Khinába, meg kellett ismerkednie a szláv nyelvvel is, s evégből 1819. tavaszán, hideg, zimankós időben, gyalogszerrel utazott Zágrábba. A derék Kenderessy Mihály kormányzó tanácsostól kapott erre az utra száz forint segédelmet, s ez a lelkes magyar ember meg-

ígérte, hogy ezután is, míg a nagy utat megjárja, minden esztendőben küld neki száz forintot.

Szinte észrevétlen indult a nagy utra 1819. november havában. Mintha csak a szomszéd faluba készült volna, mindössze ennyit mondott Hegedüs professzornak: No, holnap Isten segédelmével indulok. Este egy üveg tokaji mellett elbeszélgettek, s másnap reggel ezzel köszönt be: „Még egyszer kívántam látni“. Hegedüs kikísérte a mezőre, ott véggépp elbúcsuztak. Sohasem is látták egymást többet. . . Mindössze 200 forint volt a zsebében, s oly könnyűszerűleg volt öltözve, mintha csak sétálni indult volna a nagyenyedi határra. Üres volt a zsebe, de teli a feje • vakmerő vállalkozáshoz szükséges tudással, s lelke „az isteni segedelemben, hazája iránt való áldozatkészségben való bizalommal“. Már nem a könnyen lelkesülő, de a komoly, higgadt férfiú az, aki nekivág a messze-idegen földnek, s eleve bizonyosak lehetünk abban, hogy a kitűzött célhoz való jutásban csak a halál akadályozhatja meg ezt az embert.

Nagyenyedtől Sabathuig.

Felsorolni is sok azt a sok helységet, ahol nagy utjában meg-megállapodott, míg az angol fenhatóság alatt levő Keletindiai birodalom északnyugoti határszélén, a Himaláják közt, *Sabathu* állomásra érkezett. Itt jelentkezett az angol parancsnoknál, Kennedy századosnál, aki azonnal jelentést tett a magyar utazóról s utazásának céljáról, Umballahban székelő főnökének. Ez meg a Kalkuttában székelő főköormányzónak tett jelentést s úgy rendelkezett, hogy a magyar tegeyen neki kimerítő jelentést szándékairól, s maradjon Sabathuban további intézkedésig. Husz pontba foglalt, angol nyelvű jelentésben számolt be Körösi arról, hogy ki és mi ő, hol tanult, idáig mely helységekben fordult meg s mely cél vezeteti utjában. Ebből a beszámolásból kitűnik, hogy 1819. november végén indult el Nagyenyedről s 1824. novemberében érkezett meg Sabathuba. Minthogy a császári kormánytól nem remélhetett útlevelet a magyarok őshazájának felkeresése címén, mint „kereskedő“ szerzett utlevelet Bukarestbe. Innen akart Konstantinápolyba jutni tanulmányainak folytatása végett. Am ez a terve nem sikerült, átkelt a Dunán Macedonia felé s bolgár kereskedők társaságában eljutott Szófiába Bulgária fővárosába. A pestis miatt innét sem juthat Konstantinápolyba, lemond hát erről a tervéről, egyenest Egyiptomnak tart, amelynek fővárosába, Alexandriába görög hajón érkezik meg. De itt is dühöng a pestis, tovább kell vándorolnia, pedig szeretne volna itt tovább folytatni az arab nyelv tanulását. Most sziriai hajón folytatja utját, ez elviszi a Cyprus szigetére, Laknika városába, majd egy másik hajón Tripoliszba és Latakiába vitorlázott. Onnét gyalog ment Aleppoba, itt ázsiai ruhába

öltözött, s több karaván társaságában gyalog utazott Mosul városáig, onnét meg csolnakon a híres Bagdadba. Itt jelentkezett az angol követnél s ruhát és pénzsegélyt is kapott. Bagdadban ismét európai ruhába öltözött s egy karavánhoz csatlakozva lóháton utazott Teheránba, Perzsia fővárosába. Itt jelentkezett az angol követnél, Henry Willocknál, s ő és testvére George, amikor megbizonyosodtak, hogy komoly tudóssal van dolguk, a legnagyobb készséggel állottak segítségére. Ő nekik köszönhető, hogy négy hónapig Teheránban időzhetett, ott a perzsa nyelvvél megismerkedett s az angol nyelv tudásában is előbbre haladott. Teheránból *örménynek* öltözve indult tovább s vergődött el nagynehezen Bokharába, de annak hírére, hogy erős orosz sereg közeledik Bokhara felé, tovább ment egy karavánnal Kabal városáig. Itt sem volt maradása, Peshavar felé vette utját, aztán hosszas ide-oda bolyongás és veszteglés után Tibetbe irányuló utjából kénytelen megfordulni. Így találkozik Kasmir határán a Moorcrofttal, e derék angollal, aki szintén készségesen áll segítségére a székely-magyar tudósnak. Könyvet ad neki, amelyből megismerkedik a tibeti nyelvnek, e „különös“ nyelvnek a szerkezetével s megismerkedett a tibeti irodalommal. A derék Moorcroft nemcsak könyvet adott a székely tudósnak, de pénzzel is segítette, s ajánlólevéllel is ellátta a yanglai lámához, akinek segítségével csaknem teljes esztendeig tanulmányozta a tibeti irodalmat a zanskari zárdában. Ez idő alatt 320 vastos könyvet tanulmányozott át, mely könyvek szanszkrit nyelvből voltak átfordítva tibeti nyelvre.

A hosszú jelentésben egy szó sincs arról, hogy mit szenvedett, mióta Nagyenyedet elhagyta, pedig bizonyos, hogy bő része volt a szenvedésben. A magyarok őshazájának felkereséséhez voltaképpen nem volt szüksége Körösinek, de annál nagyobb szüksége volt a terjeszkedő Angliának, hogy megismerkedjék Tibetnek, ennek a világtól elzárkózott birodalomnak és népének szokásaival. Körösi tehát nagy szolgálatot tett Angliának, amikor a tibeti nyelvet megtanulta, egyben a maga célját is elérte ezzel, mert csak így számíthatott az angol kormány támogatására. Az angol kormány havi ötven rupia segélyt utalványozott Körösinek, aki ennek ellenében készít egy terjedelmes tibeti nyelvtant angol nyelven; összeállít több mint 30 ezer szóra menő szógyűjteményt tibeti és angol nyelven s röviden ismertetni fogja a tibeti irodalmat, Tibetország történetét s szemelvényeket ad a tibeti irodalomból.

És elindul másodsor is Tibet felé, az 1825-ik esztendő nyarán. Zanskar tartományban, a pukdali zárda alatt fekvő Tisza (Teese) nevű helységben telepedett meg. Itt lakott az a tudós láma, akinek segítségével belefogott a tibeti nyelv tanulásába. A pukdali zárda a láma családi birtoka volt, s ennek egyik szobájában folytatta Körösi a tibeti nyelv tanulását. Bár a láma

ezuttal igen hanyag volt s rövid ideig maradt vele, Körösi most már magától is sikeresen haladt előre, s 1827. telén a kéziratoknak és könyveknek nagy tömegét hozta magával Sabathuba. Erről Kennedy százados értesítette a Kalkuttában működő *Azsiái Tudós Társaság*-ot s egyben megírta a társaságnak, hogy Körösinek nincs sürgős szüksége pénzre, mert még mindig százötven mپیája abból az ötszáz mپیából, mit az angol kormánytól kapott; s hogy Körösi „visszautasít minden előzékenységet“, jóllehet ő szerencsésnek érezné magát, ha előzékenységet tanusíthatna iránta, de Körösi „egészen visszavonultan él.“

Amit ígért az angol kormánynak az eddigi segítség fejében, elvégezte, további segítséget nem kér, bárhogy biztatja erre Kennedy százados. Mindenki meg van elégedve eddig végzett munkájával, csak ő maga nincs. Azt hiszi, hogy az *Azsiái Társaság* nem érdeklődik a tibeti nyelv iránt, mert közben legjobb barátja és támogatója, Moorcroft meghal, nem akar tovább terhére lenni az angol kormánynak, s mindössze annyi a kérése, hogy a következő év őszéig Sabatkuban maradhasson. „Az én becsületem sokkal drágább előttem, mint a meggazdagodás“ — írja Kennedy századosnak. De csakhamar kitűnt, hogy az érzékeny lelkű Körösinek nem volt oka az aggodalomra. Az angol kormány kérés nélkül kiutaltványozta továbbra is a havi ötven rupiát s megengedte felső Buszkirba utazását három évre, hogy ott a tibeti nyelv és irodalom tanulmányozását tovább folytassa. Hármadszor is elindult hát Tibet felé s most egy Kanum nevű faluban telepedett meg, nyomoruságos viskóban.

Négy tél a kanumi viskóban.

Egy Gerard nevű orvos, ki a himlőoltás meghonosítása végett utazott Kanaver tartományba, meglátogatta Körösit a kanumi viskóban. Ez a derék orvos a maga hivatalos útjáról szóló jelentés kapcsán nagy részletességgel számol be a székely-magyar tudós életéről és munkásságáról is. Soha még idegen ember nem irt ekkora lelkeséggel magyar emberről, mint ahogy Gerard irt Körösiről. Megható ez a levél, de még meghatóbb Körösi élete a nyomoruságos viskóban négy télen át. Gerard orvos nem győz eléggé csodálkozni a székely-magyar tudóson, aki csikorgó hidegben végzi tanulmányait panasz nélkül, megelégedetten. Tetőtől talpig gypjuruhába burkoltan reggeltől estig dolgozott minden melegítő tűz nélkül, legkevesebb időt seín engedve magának szórakozásra. Táplálék a kanumi szokás szerint elkészített zsiros tea volt. Képzeltető, mit szenvedett a hidegtől, de Gerard szerint, a kanumi hideg őrské sem volt mérhető a zangykari zárdában uralkodó hideggel, ahol Körösi egy évet töltött a lámával s egy szolgálóval. A kilenc négyszög

lábnyi szobából 3–4 hónapon át ki sem tudtak mozdulni a nagy hó s a rettentő hideg miatt. Ködmönébe burkolózva, kezét ölébe téve olvasott reggeltől estig a zárdában, tűz nélkül, alkonyat után világító mécs nélkül. Nyoszolyája a föld volt s egyedül a csupasz falak védték égalj zordonsága ellen. Ebben a más embert kétségbeejtő helyzetben 40–600 tibeti szót gyűjtött össze és rendezett el. Ő — írja Gerard — az őskori bölcsék hatását teszi reánk. Magartartása a legegyszerűbb, de függetlenségének magasztos érzelmeivel oly magas fokig viszi, *ami szokásos talán saját hazájában*, de én hibának tartom oly egyénben, aki az övével hasonló helyzetben van. Búskomor lelkesültséggel jelentette ki, hogy, ha tibeti nyelvtanát és szótárát s egyéb irodalmi gyűjteményeit átadta a kormánynak, a világ legboldogabb emberének fogja magát tartani s örömmel halna meg akkor, látván, hogy *szavát beváltotta*.

Kanum környéke gazdag szőlő-, barack- és más gyümölcsfélékben, de Körösi ezeket mind megtagadta magától, úgy okoskodván, hogy ezek úgysem mozdítanák elé a boldogságát, s hátha ártalmára lennének? Megmaradt a tea mellett, melyhez vaját és sőt használt: ez volt fő s csaknem egyedüli tápláléka. Bő étkezésre nem is telt, mert a havi ötven rupiából a láma és a szolgálja fizetése mellett alig maradt husz rupiája. Gerard egyszer látta, hogy a zárdá tele volt szőlővel s vagy harminc leölt juh volt sorban felaggatva, de Körösinek annyi pénze sem volt, hogy azokat megizelje. Kis szobájának összes butorzata két parasztos ülőpad s még ennél is durvább faragású két szék, de a szobácska mégis házias volt, a könyvek és kéziratok csinosan voltak körülötte felhalmozva.

Azt is megírja Gerard orvos e jelentésében, hogy Körösi „epedéssel teljes vágya Mongoliába hatolni“, vagyis a nagy székely-magyar tudós nem mondott le a reményről, hogy eljut oda, ahová Enyedről elindult: a magyarok őshazájába. Ám hogy e nehéz feladatot végbevihesse, elébb el kellett végeznie azt a munkát, amelyre magát az angol kormánynak lekötölte. Ezzel — így okoskodott — nem csak az egész világnak tesz szolgálatot, de egyben megszerzi a Mongoliában tartózkodásra szükséges pénzt is.

Gerard orvost mélyen meghatotta Körösi nyomoruságos élete, s megpróbálta egyben másban segítségére lenni, de Körösi minden ajándékot visszautasított. Kérte, fogadjon el tőle egy felső kabátot, — nem fogadta el. Küldött neki rizst és cukrot, — visszaküldte. Kérdezte tőle: izlelte-e valaha a szőlőből készített szeszt, amire azt felelte, hogy egyszer, betegségében, vett egy keveset, de aztán meggondolta a dolgot, hátha a környék lakócai úgy vélekednének róla, hogy *inkább iszik, mint tanul*: elhatározta tehát, hogy *soha többé nem nyul a szeszhez*. „Kétségkívül dicséretes

az ilyen magaviselet, — jegyzi meg Gerard, — de én nem nevezhetem *bölcs* eljárásnak. O csak nyilvános közegek utján fogad el segítséget, mert megvan győződve, hogy képes lesz azt gyümölcsözően visszatéríteni a nagy közönségnek, de magánosoknak. úgy tartja, semmit vissza nem fizethet." Mindössze néhány könyvet fogadott el Gerardtól, azt is csak elolvasás végett, többek közt egy angon nyelvü Bibliát, melyet nyolc nap alatt elolvasott.

Beszámolója végén rendkívül melegséggel kéri Gerard a kormányt s egyben az Ázsiai Társaságot, hogy Körösi eddigi illetményét havi száz rupiára emeljék, mely „annak idején bő jutalmat hozna. Mert Körösinek nincsenek önző céljai, *egyedüli becsvágya, az, mit becsültes hírnév elégíthet ki*»

A derék Gerard levenének nem maradt el a hatása. A kormány lapja a *Gouvernement Gazette* 1829. évi július 9-iki számában nagy elismeréssel emlékezik meg „e páratlanul önzetlen és vállalkozó férfiúnak az irodalom érdekében való bámulatos, mondhatni, hősiességéről, oly nehézségek között, melyek egy kevésbé elhatározott lelket legyőzhetetlen zavarba hoznának, de nagy elismeréssel azért is, „mert itt a tudományosságának oly tárházairól van szó, melyek századokon át csak egy különszerű népnek maradtak tulajdonai, oly népnek, *melynek nyelvééről és intézményeiről csak keveset tud az európai ember.*“ Az Ázsiai Társaság titkára nyomban értesítette Kö-

rösit, hogy havi ötven rupiával járul tanulmányainak folytatásához, el is küldött egy száz rupiáról szóló utalványt, de Körösi visszaküldte az utalványt, mert az idő rövidsége miatt úgy sem fordíthatná „jó haszonra,“ de különben is a Társaság segítő határozatát bizonytalan jelegűnek találta. Az érzékeny lelkű ember a felajánlott könyveket sem fogadta el, minthogy annak idején válaszra sem méltatták ebbeli kérését. A jó Kennedy századosnak kellett közbe lépnie, hogy eloszlassa azt a kedvezőtlen hatást, mit Körösi e büszke magatartása a társaság tagjaira tett. A félreértés eloszlott, s Körösi 1831 május havába megérkezett Kalkuttába, ahol az Ázsiai Társaság azonnal ülést tartott s havi száz rupiát szavazott meg neki, minek ellenében Körösi kötelezte magát, hogy elkészíti a Társaság birtokában levő tibeti könyvek rendszeres lajstromát s előadásokat tart Tibet történetéről és irodalmáról.

Most már, miután megélhetése biztosítva volt, hozzáfog a tibeti nyelvtan és szótár sajtó alá rendezéséhez. A nyomtatási költséget (5000 rupiát) a kormány vállalta. Meg is jelent a nyelvtan és szótár 1834 elején, s ugyanakkor az Ázsiai Társaság tiszteletbeli tagjául választotta a nagy székely-magyar tudóst. Idegen társaságok részéről csupán ezt az egy kitüntetést fogadta el. Ezenkívül csak hazájából fogadott fogadott el kitüntetést: a Magyar Tudós Társaság levelező tagjául választotta.

(Vége a következő számban.)

A katicabogár utazása.

Irta: *Násza Elza.*

Volt egyszer egy piroskabátos, pötyöm katicabogár. Szép nyári reggel mászott felfelé a nagy kőrifa derekán. Hogy, hogy nem... potty!... beleesett a patakba.

— Patakocska, ne temess el, patakocska állj meg cseppet! — könyörgött a pataknak.

De a pataknak sok volt a vize, sietnie kellett, hogy ki ne áradjon, nem állt meg.

— Jaj, végem lesz, elmerülök! — sóhajtozott a kis bogárka. — Ki segít rajtam?

Meghallották a patak partján virágzó birsalmabokrok. — Segitünk rajta! — adták szájról-szájra s sok-sok rózsaféher szirmot szórtak le a patak vizére.

Tele lett a patak a táncoló, kemény

szirmokkal s a kis katicabogár sietve kapzkodott fel egyre. Ugy ült benne, mint kagylóban a gyöngy s a patak rohan vele tovább, tovább.

— Hová kerülök? — sopánkodott a kis bogár, amikor megszáradt egy kicsit a piros kabátja. — Állj meg, patak, állj meg, ne viggy oly messzire, talán soha haza sem találok többet!

De a patak nem állhatott meg. Őt várta a szőke Tisza, a szőke Tiszát a kék Duna, a kék Dunát a Fekete tenger — sietniök kellett a fürge hullámocskáknak.

A katicabogár nagy félelmek közt csolnakázott egyik hullámról le, a másikra fel.

Meglátta a patak oldalában lakozó rákocska. Kidukta ollóját a lyukból:

— Ül rá frissen, katicabogár!

— Ó... ó... hisz ollód elvágna a

nyakamat! Dehogy ülök rá! — kiáltott fel a bogárka s ijedtében megköszönni is elfelejtette a szíves kínálkozást.

Nemsokára egy zöld béka ütötte fel feját a vízből. Láta, hogy bajban van a katicabogár.

— Brekeke . . . a hátamra felülsz-e?

A bogárka félszeggel arra pillantott, de hirtelen lejjebb lapult a szírom ölében. Eszébe jutott, hogy a béka légy-pástétommal, meg szunyog peccsenyével szokott élni. Uramfia! még légynek találná nézni őt is a csunya állatja . . . s bekapná.

— Istenem, Istenem, de sok veszedelem közt folyik utam, sopánkodott. Tégy ki a partra, patakocská!

De a patak, az örökké siető patak, mintha csak az élet sodra lett volna, vitte magával kérlelhetetlenül.

Virágzó gyümölcsös kertek mellett, zöld mezők és vetések közt haladtak el; majd rájuk borult az erdő hűvös árnya, s hogy a sok vízrehajló ág le nem sodorta hajójáról a katica bogarat, az Isten különös csudája volt.

Egyszerre azonban jobbról is, balról is feldugta fejét két ezüstös halacska a vízből s gömbölyű szájukat rátartották a bogárkára. Szemmelláthatóan azon versenyeztek, melyikük nyelje el őt.

— Most már igazán végem van. Uram, irgalmazz szegény lelkemnek, — búcsúzkodott a világtól a bogárka s rémültében a szemét is behunyta.

Csakugyan . . . rögtön érezte, hogy valami hideg csap át rajta, azután felfelé emelkedik, aztán fefelé zuhan . . . végre csendesesen feküdt valahol.

— Benn vagyok a hal gyomrában, — gondolta borzadva s kis ideig mozdulni sem mert.

Végre mégis nyitogatni próbálta a szemecskéit, hát! . . . jó Istenkém! . . . igaz-e vagy csak álom? . . . Ott feküdt egy piros tulipán gyönyörű kelyhének kellős közepében.

— Talán mégis csak álmodom? — Jól megdörzsölte mindkét szemét, hogy jobban lásson . . . de valóság volt minden. A tulipán kedvesen ringatta sárgaporos kelyhébe, a napsugár melengette hideg

testecskéjét, zümmögő méhecskék szálltak el felette. Sőt, nini! . . . mi dugja ott fel a fejét, a szírom szélén? . . . egy valóságos, piroskabátos és hét fekete pöttyes katicabogár!

Istenkém, de megörült a kis rokon láttára. Majdhogy a nyakába nem borult. De az még sem lett volna illő ismeretlen létére . . . hát csak köszöntötte szépen s elbeszélte neki önkéntelen nagy útazását, és annak csudálatos végét.

— Gondolom már, hogy kerültél ide, kedves rokon, — szólt szívesen a másik bogárka. — A kertész kimerített s Erzsóka ráöntözött erre a keves tulipánjára. Bizony a jó Isten mentett ki a végső veszedelemből.

Ezzel karonfogta bogárkánkat, elvezette a lakásába szívesen megveneégette.

Ebéd után azonban elszomorodott a mi bogárkánk.

— Hogy jutok innen haza, kedves rokon? El sem tudom képzelni, merről jöttem.

— Bizony, ebben nem lehetek segítségedre, de mondok egyet. Ha én valamit magam elintézni nem tudok, öregebb és okosabb barátaimhoz szoktam fordulni tanácsért. — Látod azt a letört tetejű jegenyefát? Ott lakik egy öreg gólyapár, ahhoz menjünk tanácsért.

Az öreg gólya éppen piros csőrét élesítgette, amikor odaértek. Nyájasan meghallgatta őket, s így szólt:

Amikor mi tavasszal telelőhelyünkről haza indulunk, arrafelé jövünk, amerről mentünk. Úgy tegyetek ti is.

A két bogárka megköszönte a jó tanácsot. Egy kicsit homályos volt ugyan nekik az értelme, de mire leértek a jegenyefáról, kitalálták.

— Merről jöttél kis rokon?

— Amerről a patak folyik?

— Merre mész hát, hogy haza találj.

— Mindenütt a patak partján, szemben a folyásával.

— Ugy van. Hát, Isten szent nevében induljunk, elkísérlek egy darabon.

Mentek, mendegéltek, jó régecskén ballagtak, de messze mégsem értek.

Az alkonyati napsugár piros gyer-

mekei már ott játszadoztak a réten, közelgett a fekete fátyolos est, de ők még mindig a kert alatti mezőn jártak

Ami bogárkánknál egyszercsak eltört a mécses: hullottak könnyei szaporán.

— Istenem, Istenem, miért nincs nekem erős szárnyam, mint a fecskének, meg a gólyának. Miért adott ilyen gyenge szárnyacsokát nekünk a Teremtő, mellyel messzire repülni nem lehet.

Éppen egy kiszáradt, magas fa alatt jártak. Tetejéről megszólalt valaki, egy szép, karcsutestű sólyommadár.

— Ha neked gyengék a szárnyaid, erősek az enyémeik. Ha te nem tudsz messze repülni, tudok én. Mássz a hátamra. Tollam közt jól elbujhatsz, le nem esel, ne félj egy cseppet sem.

Bizony, a kis bogár nagyon félt, de azért bátran mondta:

— Nem fogok félni, sólyommadár. Köszönöm szivességedet.

— Hanem legelőbb mondd meg frissen, hová vigyelek.

— Azt én bizonyosan megmondani nem tudom. Valahol a patak mellett lakunk, ott estem bele egy öreg kőrisfáról.

— Kőrisfáról? — Az a szerencséd, hogy arról estél bele; mert fűzfa, nyárfa vagy akácfa sok van a patak mentén, de öreg kőrist csak egyet találsz az egész vidéken. Egy nagy kert végében, hol omladozó, régi kőfal húzódik le a patakhoz.

— Az, az! — kiáltott örömmel a bogárka. — Déli órákban sokszor melege-dünk a kőfalon.

— Akkor hát búcsúzz és induljunk.

Elbucsuzott a két kis bogár. Megölelték, egy kicsit meg is siratták egymást. Azután a sólyom lerepült a földre, a katicabogár rámászott, jól elbujt a tapadó tollak között, s a sólyom gyors szárnycsapásokkal felemelkedett.

Az emberek már repülnek szárnyas kosaraikban, de higyjétek meg, ha az édes anyaföldet nem érzik lábuk alatt, mindjárt boldogtalanok. Olyan, mintha édesanyjuk mellől kerülnének el s hatalmába vette volna őket három gonosz mostoha: a szél, a vihar, és a bizonytalanság.

A kis katicabogár legalább hálát adott a Teremtőnek, amikor a sólyom csendesen leereszkedett vele.

— Itthon vagy, katicabogár. Itt a nagy kert, itt a régi fal, ez pedig, melyre leszálltam, az öreg kőris. Vigyázz a lemászásnál, bele ne essél újra a patakba!

Ezzel köszönetet sem várva, meglibbentette karcsu szárnyait a sólyom s eltűnt a magas kék levegő-égben.

A kis bogár boldogan indult lefelé a kőrisfáról. Danolni tudott volna örömeiben, ha danolni egyáltalában tudott volna. Ennek hiányában, hát csak vigan köszöntött minden útjába eső ágacsokát, minden ismerős bogarat.

Végre ott mászott az öreg kőris legalján.

— Nem mászok többet rád! — gondolta s bekopogtatott kis lakása ajtaján.

Hej! volt nagy öröm a családban! Ölelgették, csókolgatták, minden jóval ellátták. Kérdezték, tudakolták: hol, merre járt? — De ő behúzódott kis vackába s csak annyit mondott:

— Előbb alszom három éjjel, három nap, míg kipihenem utam fáradalmait. Ha felébredek, majd mesélek sok csudálatos dologról. Most csak annyit mondok: szép, szép az utazás, de azért legjobb itthon!

És aludt, aludt három éjjel, három nap.

FEJTÖRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvények megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

Betűrejtvények.

K' r é é

Verses rejtvény.

T-vel járja Bözsi és Kató,
L-lel a rabokon látható,
R-rel vénségedre várható.

A „kismama“.

— Irta: GABÁNYI ÁRPÁD. —

Álom volt-e?... Valóság?... Nem tudom már;
Sok éve mult, — még gyermekek valánk.
Egy kicsiny ház volt a mi nagy világunk,
És mindenségünk benne: „kismamánk“.

Nagyon szerettem őt. Reggeltől estig
Kísértem, jártam léptei nyomán.
Ölébe vágytam, hizelegve kértem:
— Mesélj nekünk, mesélj hát, „kismamám!“

Mert így neveztük őt; bár gyermekésszel,
Hogy mit jelent e szó, nem tudtam én.
De ő megértett, szívéhez szorított,
S én ott pihentem drága kebelén.

Mesélt, dalolt, s én félig álmodozva
Hallám a dalt, a mennyei zenét.
— Óh, milyen édes, szép a gyermek álma,
Ha szüle csókja zárja le szemét!...

De egy napon... az ég be volt borulva,
És „kismama“ soká aludt nagyon.
A szomszédok serénykedtek körülte,
Majd énekeltek künn az udvaron.

A bácsi, néni látogatóba jöttek,
Kisírt szemekkel néztek mind reám.
És ő nem ébredt fel, hiába mondtam:
Vendégek várnak, ébredj, „kismamám“!

Lefektették. Sok fényes gyertya égett
Körülte és a hosszú ágy előtt.
S mikor legjobban sirtunk, rászegezték
Az arannyal csipkézett terítőt.

És rám adták az ünneplő ruhámat,
Sétálni mentünk mind, kik ott valánk.
Elől egy kis fiú vitt nagykeresztet.
Utána egy kocsi, s mi ballagánk.

Aztán egy lombos nagy-nagy kertbe értünk,
S megálltunk egy sötét gödör felett.
A tisztelendő valamit meséte, s utána
Mindenki „Miatyánk“-ot rebegett.

Álom volt-e?... Valóság?... Nem tudom már,
Ébredve másnap hívtam „kismamát“,
S nem jött, pedig hogy odacsaljám, kétszer
Elmondtam az „Üdvözlégy Máriát“.

Helyette jött atyám, kisírt szemekkel,
Cirógatott, búsan nézett reám.
Ölelt, csókolt, — de csókja nem hevített,
S ölelni sem tudott, mint „kismamám!“

A drága szót lassanként elfeledtem,
Soká nem tudtam még, hogy mit jelent.
Álmomban sutlogám csak olykor-olykor,
Ha egy szelid tündérlény megjelent.

Ott állt előttem, arca hófehér volt,
Mosolyogva, mégis búsan néze rám...
Álmomban azt hívém, ébren vagyok,
S most ébren, hogy mindezt csak álmodám!

Hóvirágok.

— Irta: Heltmann Ervin. —

Egy gazdag kereskedő, aki egész életén át nehéz munkával kereste kenyerét, halálos ágyán feküdt. A szoba függönyei le voltak bocsátva. A szolgák lábujjhegyen jártak a házban. Utolsó órájában senki sem volt mellette, csak a felesége, mert keményszivü, türelmetlen, ideges ember volt, akinél senki sem szolgált szívesen. Felesége már sok éjszakán át örködött egyedül ágyánál. De végre őt is elhagyta ereje és elaludt. Fejét ráhajtotta a kemény asztalra. Szőke haja két nehéz fonatban hullott vállára. A házban néma csend uralkodott. Így történhetett, hogy a beteg ember egyszerre csak gyermek-sirásszerű hangokat hallott. Csodálkozva nézett körül. Hogyan került e zord téli éjszakában a gyermek az ő szobájába? A betegnek kínos volt a sirást hallgatnia. Szívébe nyilallott, oly kétségbeesetten, keservesen hangzott e sirás. Meghúzta a csengőt, de senki sem jött elő. A felesége kifáradt, lehanyatlott feje sem mozdult. Erre a halálos beteg ember felkelt. Reszkető kézzel felöltözködött és csendben elhagyta a szobát. Künn felöltötte prêmes kabátját, kinyitotta a kaput és kilépett a szabadba.

A kapu előtt egy kis gyermek állott. Semmi sem volt rajta, csak az ingecskéje

és félig meg volt már dermedve. Ki lehetett oly szívtelen, hogy ezt az ártatlan teremtest a téli éjszaka sötétjében és hideg-jében hagyta? Szánalommal eltelve hajolt le a beteg ember a gyermekhez, kinyitotta prémes kabátját és szíven melengette. A gyermek keblére hajtotta fejét és felhagyott a sirással.

— Hová akartál menni? — kérdezte a kereskedő.

— Hozzád!

— Hozzám?

— Igen, hozzád. Már tegnap beko-pogtattam nálad. Tulajdonképpen többé nem is kellett volna hozzád jönnöm. De én könyörögtem, azt mondva, hogy te bizonyára nem hallottad kopogásomat. Erre még egy egyetlen éjszakát engedélyeztek nekem.

— Mit akartál nálam?

A gyermek alig hallhatóan válaszolt:

— Virágot akartam neked vinni. Ide-nézz!

Elébe tartott egy kis bokréta hóvirágot, amely azonban már fonnyadt volt.

— Megfagytak, — szólt a gyermek.

— Most már nem tudok többé a jó szellemekhez visszamenni. Tegnap még frissek, földszaguak voltak a virágok. Ma — olyanok, mint a többiek.

— Miféle többiek? Máskor is akartál már nekem virágokat hozni?

— Én nem, de a testvérkéim. Sokan kopogtattak már szobád ajtaján. Egész kosár virággal és koszorukkal. De te nem bocsátottad be őket. Nekem csak néhány hóvirágom volt, mert hiszen most tél van. És azok is elfonnyadtak már, mint a többiek.

— Egyszer mégis kinyitottam szobám ajtaját — szólt a kereskedő. — Egy asszony különleges, idegenszerű virágokat hozott. De azok mérgesek voltak. Illatjuk beteggé tett engem. Ezért bezártam ajtómat mindenki elől, aki virágot akart nekem hozni.

— Igen, ez asszony miatt mindnyájunkat ellökted magadtól, — zokogott a gyermek. És most már késő. Hóvirágjaim elhervadtak. Nekem is, mint a többi testvérkéimnek meg kell halnom.

— Testvérkéid meghaltak?

— Igen. Te ölted meg őket.

— Ki vagy te? Kik vagytok ti?

— Mi vagyunk életed elveszett órái.

Erre borzadás járta át a kereskedőt. De a gyermek tovább beszélt:

— Most nekem is a sötét országba kell mennem és félek.

— Én elviszlek téged, — mondá a kereskedő vigasztalóan és karjára emelte a gyermeket.

A gyermek kinyújtott ujjakkal mutata az utat. Egy sötét függöny előtt megállottak. A gyermek egy pillanatig habozott. De aztán bátran széthúzta a nehéz redőnyöket.

— Jer csak be! — suttogta. — A haldoklóknak szabad ezt látniok!

Hüvös szellő csapta meg őket. A kereskedő lelke megborzongott. Előttük egy széles, féihomályba burkolt térség terült el. Az ut két oldalán feküdtek a halott testvérek, szürkén és halványan. A gyermek kezével odamutatott.

„Te szegény, szegény ember!” — kiáltotta hangosan. — „Összes virágjaidat pusztulni hagytad”.

Ott fonnyadt, haldoklott minden, ami szívét boldogíthatta volna. Halott rózsák, halvány nárciszok, büszke lótzuszok, fáradt liliomok és elhervadt mirtuszok...

A kereskedőnek könny tódult szemébe. Mirtuszok virultak egykor menyasszonya szőke hajában is.

Egyszer csak ujjongani kezdett a gyermek:

— Nézd csak, nézd, ott vannak a virágjaim!

Es félig örvendő, félig ijedten látta a kereskedő, hogy a gyöngéd, zöldsze-gélyü hóvirágok felemelik kelyhüket és virulni kezdenek a gyermek kezében. Erre lesiklott a kereskedő karjáról.

— Most már nem kell a halottaknál maradnom! — örvendezett a gyermek. Vedd magadhoz virágjaimat és térj haza. En többé nem tartozom az elveszett óráid-hoz. Fel szabad mennem az égbe, ahol a halhatatlan lelkek lakoznak.

A kereskedő felvette a kis bokkrétát és megcsókolta. Egész testét csodálatos melegség járta át erre.

— Köszönöm neked. Visszaadtad egészségemet. De fáj a szívem, hogy el akarsz hagyni.

Többé sohasem látjuk egymást?

— Valahányszor hívsz engem, láthatatlanul mindig körülöttem fogok lebegni. Légy áldott, hogy nem hagytál elpusztulni, — mondá mosolyogva a gyermek. — Erre fényesség támadt, amelyben a gyöngéd gyermek szétfoszlott, eltűnt.

Senki sem vette észre, amikor a kereskedő hazatért. Eppen amint a szobába lépett, lepte el arcát az egészség pirja.

Az asszony felébredt és zavarodottan, ijedten tekintett férjére.

— Hol voltál? Csodának kellett veled történnie. Egészséges vagy!

— Igen, csoda történt! — felelt a kereskedő. — Nézd, milyen ajándékot kaptam az éjszaka!

Elbeszélte mindent. Atadta a virágokat. Megcsókolta feleségét. Ezt már évek óta nem tette meg.

A reggeli nap sugarai beözönlöttek a szobába. A kereskedő meggyógyult. Es a felesége szíven hóvirágok nyíltak.

Öcsike karácsonyi előkészületei.

Öcsike súlyos gondokba merülve sétált fel s alá a szobában. Háta mögött összefonta a két kezét, úgy, ahogy apuskától látta; a homlokát összeráncolta és néha meg-megrázta a fejét.

— Miben töröd már megint a fejedet? — kérdezte egymásután apuska is, anyuska is. De Öcsike úgy tett, mintha nem is hallotta volna a kérdést: sétált és gondolkozott tovább.

Közben vendég érkezett: Pista bácsi, Öcsike keresztapja. Apuskáék beültek a szalonba, Öcsike pedig folytatta a sétáját.

— Nekem sem akarod elmondani, hogy min gondolkozol? — kérdezte Andris.

— Neked megmondhatom, — felelte halalkan Öcsi. — Nagy baj van. Ezs még sohasem történt meg velünk. Azs idén karácsonyra nem sikerült mindent össetörni, amit tavaly kaptunk. Még meg van azs egés kis falu: házsak, fák, lovak, tehenek. Alig egy-kettő tört össze belőle.

— Hát ez is baj? — kérdezte Andris csodálkozva.

— Perse hogy baj! — mondta Öcsi. — A Jézuska megtudja, hogy van még játékunk és azst gondolja magában: ejnye, most ugyis olyan segény világ van, minek vigyek én ezseknek a gyerekeknek új játékot? Jó nekik a régi is.

— Gyorsan el kellene törni, — mondta Andris, mert belátta, hogy a mai világban könnyen támadhat ilyen gondolata a Jézuskának.

— Azs ám, — felelte Öcsi, — de ha azst látja a Jézuska, hogy késakarva rontjuk el a játékunkat, akkor meg éppen nem hozs semmit.

— Igaz, — szólt Andris. — Dehát akkor csakugyan nem tudom, mit csináljunk.

— El kéne vesteni ezst a játékot, — mondta Öcsi.

— Hiába, felelte Andris, — takarításkor megtalálják.

Öcsike a buksijára csapott.

— Megvan! Nadselü gondolatom támadt!

— No, ki vele gyorsan!

— Ugy fogjuk elvesíteni, hogy nem találják meg többet ebben a házsban. És még jó viccs is les belőle.

— No, most az egyszer nem tudom kitálatni, mi lehet a nadselü gondolatod.

— Meghisem azst. Látod-e azst a nagy esernyőt, amit a Pista bácsi tett le azs előszobában?

— Láttam. Még csudálkoztam is, hogy minek hoz ernyőt, hiszen nem is esik most se hó, se eső.

— Eppen azs a jó, hogy nem esik. Belesórjuk azs egés játékot ebbe azs ernyőbe, azstán rácsavarjuk a salagot, mintha semmi sem történt volna. Pista bácsi elmegy, elviszi az ernyőt, nem ves észre majd semmit. Azstán egy-

ser, mikor kinyitja, a nyakába potyog azs egés játék... házsak, fák, lovak, tehenek... hogy csudálkozik majd! Jó viccs les!

— Nagyon jó viccs, — mondta lelkesülten Andris, s egy perc sem telt belé, a falucska ott pihent Pista bácsi vastag ernyőjében. Házak, fák, lovak, tehenek, mind, mind.

Estefelé, mikor Pista bácsi elbúcsuzott, a

két fiu alig tudta visszafojtani a nevetését. Be is somfordáltak az előszobából, hogy ki ne pukadjanak.

A „viccs“ pompásan sikerült, Pista bácsi nem vett észre semmit – éppen csak az a kis baj történt, hogy a látogatása közben csuf, havas eső eredt meg. Amint a kapu alól kilépett, gyorsan ki kellett nyitnia az esernyőt – és mintha

csak a Jézuska őt is gyereknek nézte volna a magas mennyországból és meg akarta volna ajándékozni, úgy hullott körülötte a sok apró ház, fa, ló, tehén.

– Hát ez micsoda? – gondolkozott Pista bácsi. – Igaz, hogy jó ember vagyok, de azért mégsem hiszem, hogy a Jézuska akarna ilyenformán megjutalmazni... Ohó, ezt bizonyosan az én kedves keresztfiam cselekedte! No megállj, te gézengúz!

Nem volt rest, szépen fölment megint Öcsi-kék lakására, becsöngetett, lehvta magával a két fiut s azt mondta nekik szép szeliden:

– Gyerekek, az idén a Jézuska már előre

elküldte azt az ajándékot, amit velem szokott

küldeni nektek karácsonyra... Bizonyosan azért, mert nagyon jók voltatok. Itt potyogtak le mellettem a mennyországból az utcára. Szedjétek csak föl szaporán. Majd a fejetek fölé tartom az ernyőmet, hogy meg ne ázzatok.

Elek nagyapó.

Babszemecske.

– Apró unokáinak meséli **Elek nagyapó.** –

Volt egyszer egy öreg ember és egy öreg asszony. Nem volt gyermekük, pedig úgy kívánták, olyan erősen kívánták, hogy bárcsak egy akkora gyermekük volna, mint az öklöm. Egyszer kimentek az öregek a mezőre, ott egy kosár babot szedtek, azzal aztán hazaindultak. Amint mentek, mendégéltek, egyszerre csak belenéz a kosárba az öreg asszony s mondja:

– Oh, Istenem, ha ez a sok babszem mind gyermekké változna!

Még jóformán ki sem mondotta kívánságát, egyszerre csak, amennyi babszem volt a kosárban, mind apró, kicsi gyermekké változott. Az a sok, apró gyermek kiugrott a kosárból, táncolt, ugrált körülötte. Na, de erre már megijedett mégis az öreg asszony.

– Ejnye, ejnye, de jó volna, ha megint visszaváltoznának a babszemecskék!

Amint ezt mondotta, a gyermekek egyet ugrottak, kettőt szöktek, hopp! vissza a kosárba! Babszemmé változtak. Épen csak egyetlenegy maradt meg: a legeslegkisebb közöttük. Na, ez csakugyan olyan kicsi volt, mint egy babszem. Nem is hitták a faluban másképen: Babszemecske. Haj, de hogy szerették az öregek Babszemecskét! S hogy szerették az egész faluban a népek! Mert Babszemecske kedves volt, vig volt, eleven volt. Mindenkinek csak örömet szerzett.

Na, telt mult az idő, egyszer az öreg asszony levest főzött, a kis Babszemecske mind ott ugrált, táncolt a fazék körül. Aztán egyszerre, mit nem, felmászott a fazékra, belekukkintott,

hogy vajjon miféle leves fő abban s csubb! belefordult, belecsobbant a fazékba! Na, bizony, ha belefordult, ott mindjárt is sült-főtt szegény Babszemecske. Az öreg asszony nem volt a konyhában, nem látta, hogy mi történt. Kereste, kiabálta Babszemecskét mindenfelé, de Babszemecske nem válaszolt. Nem találták sehol. Hej, Istenem, lett nagy szomorúság! Volt sirás-rívás, Hová lett Babszemecske? Aztán mégis csak leültek az asztalhoz, az öreg asszony kiöntötte a levest a tálba, elkezdettek falatozni s im, egyszerre csak az öreg ember kanálába kerül Babszemecske teste. Hej, még csak most lett igazi nagy szomorúság! Hullott a könnyük, mint a záporosó, jajgattak, óbégattak. Összecsődült az egész szomszédság. Sirtak azok is mind:

– Meghalt szegény Babszemecske! Megsült, megfőtt a fazékban!

Volt az udvaron egy almafa. Azon egy galamb üldögélt. Hallotta ez az öreg emberek keserves sirását, rívását. Ez a galamb is elbúsulta magát nagyon s nagy bújában kitépte a tollát, s mind azt bűgta, burukolta:

– Hej, szegény Babszemecske, meghala, meghala! Amint hallotta ezt az almafa, az is nagybújában, bánatában megrázkodott s ami alma volt rajta, mind a földre hullott. Épen akkor ment arrafelé egy leány a kutra. Látja a galambot, aki a tollát mind kitépte. Látta az almákat a földön. Kérdezte a fát.

– Hát, te fa, miért hullattad le az almáidat?
Felelte a fa:

– Oh, hogyan hullattam volna le, amikor meghalt a szegény Babszemecske! Nem hallod, hogy sir az öreg ember s az öreg asszony? S nem látod-e, hogy a galamb is kitépte bánatában a tollát? Én is elhullattam bánatomban minden almámat, mert, haj, meghalt szegény Babszemecske!

Mikor ezt a kut meghallotta, az is úgy elbúsulta magát, hogy egyszeribe elapadt a vize. Éppen akkor jött arra a királyné szolgálója, korszó volt a kezében, vizet akart meríteni.

– Hát téged mi lelt, kut? – kérdezte a leány. – Miért nincs vized?

Felelt a kut:

– Hát nem hallottad, hogy meghalt Babszemecske? Nem hallod, hogy sirnak-rinak az öregek? Nézd, a galamb is mind kitépte a tollát bánatában; az almafa is mind lehullatta az almáját. Csuda-e, hogy elapad az én vizem, mikor meghalt szegény Babszemecske?

Haj, elszomorodott erre a hirre a szolgáló

is. Nagy bújában, bánatában földhöz vágta a korszót. A korszó izé-porrá tört, aztán hazament víz nélkül.

Kérdi a királyné:

– Óh, felséges királyné, hallgasson csak ide: meghalt szegény Babszemecske. Apja, anyja siratja keservesen; a galamb kitépte minden tollát; az almafa lehullatta minden almáját; a kutnak elapadt a vize; én is bánatomban eltörtem a korszómat, mert én is siratom szegény Babszemecskét!

Mikor ezt meghallotta a királyné, olyan nagy lett a bánata, hogy a kezével ráütött a mellére, de úgy ráütött, hogy eltörött belé a karja.

Hazajő a király, kérdi a feleségét:

– Hát veled mi történt, feleség? Elestél? Megütöttek? Hogyan törött el a karod?

– Oh ne is kérdezd, lelkem-uram, hát nem hallottad, hogy meghalt Babszemecske? Apja, anyja keservesen siratják; a galamb a tollát mind kitépte; az almafa almáját mind lehullatta; a kutnak a vize elapadt; a szolgáló a korszóját eltörte; én meg nagy bánatomban vertem a mellemet. Ugy vertem, hogy eltörött a karom. Hogyne vertem volna, mikor meghalt szegény Babszemecske!?

De bezzeg elszomorodott erre a király is! Lekapta a fejről a koronáját, földhözvágta, hogy diribbe-darabba tört. Ahogy ezt meghallották a népek, jöttek mindenfelől fel a palotába s nagy szörnyülködéssel kérdezték a királyt:

– Óh felséges királyom, mit cselekedté, miért törted el a koronádat.

– Hát nem hallottátok, – kérdezte a király, – hogy mi történt? Nem hallottátok, hogy meghalt szegény Babszemecske? Nem hallottátok apjának, anyjának keserves sirását? Nem hallottátok, hogy a galamb nagy bújában, bánatában kitépte a tollát? Hogy az almafa lehullatta mind az almáját? Hogy a kut vize elapadt? A szolgáló a korszóját eltörte? A királyné meg a karját törte, úgy verte a mellét nagy bánatában? Hát én ugyan mit tehettem volna? Én is dirib-darabra törtem a koronámat nagy bánatomban, mert, haj, meghalt a szegény Babszemecske!

*A kert pompás szépségei
Idővel mind romlandók;
Csak a lélek kellemei
Mind halálig állandók.*

KISFALUDY SÁNDOR.

Szomorú ének két kosár almáról.

I.

Ueca sarkán Máris néni
Az almát de olcsón méri!
Firges-férges az almája,
S mindössze hat lej a párja.

Mögötte két csibész rajkó,
Pocok Pista s Pacal Palkó,
Éppen azon töprengenek,
Hat lejt ők honnan vegyének?

II.

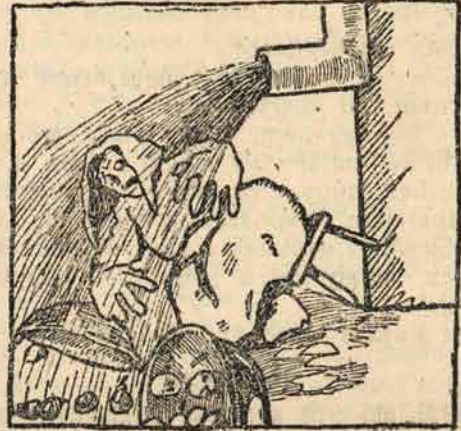
„Hat lej? Ejnye Máris néne,
Hogyha vóna, még mi kéne?“
Létrát, vödört kerítének,
Házereszre felmenének,

Csatornát elrekesztének,
Vizet beleeresztének,
Oszt' a csatornát kinyitják –
Záporesső lesz itt mindjárt!

III.

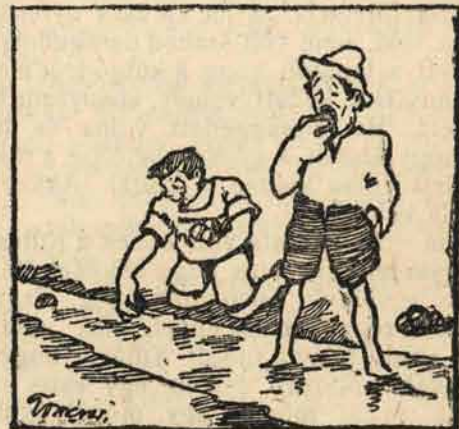
Ömlik a víz már javába,
Ront a Márisné nyakába,
A nyakába s a kosárba,
– Hej, hány lej gurul itt sárba! –

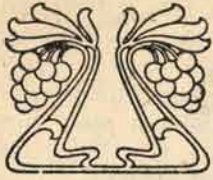
Ó, a szegény Máris néne,
Almát összeszedni kéne,
De csúron viz a ruhája,
Szívszaggató nézni rája.

IV.

Máris néne zöldül, kékül,
Szalad haza esze nélkül,
A fürdő hogy meg ne ártson,
Kell, hogy hamar ruhát váltson.

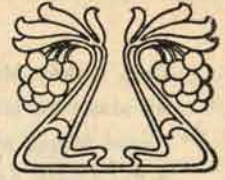
S im, a csibészek lemásznak,
Almát vízből kihalásznak,
Eszegetnek, nevetgetnek,
– Vége a bús történetnek.

MESEFOLYAM

A mesék megindulnak és folynak, mint folyam vize.
Elhaladnak a parti virágok mellett és tükrözik az eget.

Irta: BALÁZS FERENC.

(Folytatás.)

Pista azt kérdezte:

– Az az ember, akit nem érnek szenvedések, nem tud megjavulni?

– Dehogyan nem, fiam. Csakhogy az igen nehéz. El kell határozni magát erősen s állania kell. Az kell, hogy erős akarata legyen, amelyik tántoríthatatlan és sohasem csügged el. Amelyik erőt kölcsönöz azoknak a szenvedéseknek elviseléséhez, amelyeket a jóemberek kénytelenek elviselni.

És folyt a mese az erős akaratról.

16. Mese

Kútásóról, aki erős akarattal megjavította magát.

A falu végén, kis szalmazúpos házacskában lakott Kútásó. Egész életében annyi kútat ásott már, hogy megszámolni sem tudta volna, hanem azért arra még sem jutott ideje, hogy a maga udvarára is ásson egyet. Mert szegény volt, mint a templom egere. Ha ásott, másnak ásott. Ugy, hogy neki magának a mások házájára kellett átmennie vízért.

Különös ember volt ez a Kútásó. Magába zárkózott, hallgatag, de vasakarátú. Ő maga tudta a legjobban, hogy milyen kemény legény, mint az áradás, amely elsodorja a sziklát is, ha útjába akad.

Mikor a kútásáshoz fogott, vette az ásóját és belenyomta a földbe. Kora reggel megkezdte, késő estig folytatta. S ha az ásás nyomán beomlott a föld, nem volt szabad haragudnia, vennie kellett a lapátot, hogy a kútgödört megtisztítsa. Annyiszor kellett vennie, ahányszor beomlott a föld. Ha elcsüggedett volna és hagyta volna, hogy lassan a gödört betöltse a föld, sohasem lett volna készen a kúttal. Akkor meg miből élt volna?

Igen erős akarata volt ennek a Kútásónak.

Egyszer észrevette, hogy lelkének házában sötét kis emberek telepedtek meg. Vagy már ott voltak régebben is, éppen csak nem látta eddig? Csak annyit tudott Kútásó, hogy ezek az éjszakába öltözött lelkek egy este szépen előbújtak asztal mögül, ágy mögül; kiültek a tornácra s beszélgetni kezdtek. Azt mondta az egyik éjjélszemű:

– Ez a mi gazdánk, Kútásó, igen becsületes ember, de tulságosan szegény. Én pedig azt szeretném, ha jutna neki szép ruhákra, arany gyűrűre és minden délután egy kis pihenőre.

A másik azt mondta:

– Ismeritek-e Kaparj uramat, aki ott lakik a templom mellett, abban a szép cserepes házban? Tudjátok-e, hogy ő honnan szerezte vagyonát? Láthatlan éjjel csak a csillagok nyitogatták rá szemeiket, akkor a végetlen erdőben kirabolt egy kereskedőt. Onnan gurult hozzá a töméntelen pénz.

– Jól tette – szólt most újra az első. – Legalább most szép ruhákban jár, van neki nem egy, de tiz aranygyűrűje s minden napja vasárnap.

– Már bizony, ha én Kútásónak lennék – tátotta ki a száját egy harmadik sötét kis emberke – biz' én nem lennék oly igen becsületes. Akkor hamarosan meggazdagodnám.

Kútásó csak hallgatta, hallgatta, hogy beszélgetnek lelkében a *Kisértők*. De aztán összeszorította az öklét s nagyot ütött a mellére:

– Elhallgassatok, hitványok! Mit akartok velem?

A kis emberké a hatalmas ütésre szétrebbentek, hanem azért csak visszakiáltották Kútásónak:

– Azt akarjuk, hogy gazdag légy! Azt akarjuk, hogy gazdag légy!

Kútásó nagyot sóhajtott. Mintha valami rossz gondolatot hessegetett volna el azzal a sóhajtással. Bizony, az jó lenne, ha nem kellene napestig a mély gödör alját néznie, meg az ásó nyelét, meg a fakadó vizet. Ha egyszer kinyújtzkodhatnék s mondhatná:

– Most elmegyek pihenni. A kis méhest azért építettem a kertembe, hogy délutánoként alhassam ott a puha sarjúdiványon.

Bizony, se kert, se méhes. De még pihenő délután se. Bezzeg másnak másként mért az élet. Nagyobb öllel, dagadtabb vékával. Több áldással, kevesebb verejtéssel. Ej, nem is járja ez!

Most újra megmozdult a lelke házában valami:

– Kútásó, Kútásó!

Fölrezzent.

– Azt akarjuk, hogy gazdag légy. Gazdag. Gazdag.

S Kútásó úgy tért esteli nyugovóra, hogy egészen belepte lelkét a sötétség.

Másnap virradt, vagy még az se, Kútásónak munkára kellett mennie. Elbúcsuzott a kapufélfától, utána nézett a szalmafüdélnek. Aztán gyors léptekkel indult meg a szomszéd falú felé.

Amikor a kis erdőbe ért, hallotta, hogy

lelkében újra motoszkálnak a sötét kis emberkék. Sugdolóztak, tanácskoztak. Azt mondta az egyik:

– Állj itt lesbe, Kútásó. Hátha jön a gazdag ember? Hátha bátorságod lesz? Soha többé nem lennél szegény.

S Kútásó megállott. Gondolkozott. Aztán leült az út szélire. Ott is gondolkozott. Olyan mélyen, mint az eke, ha négy ökör huzza s erős ember tarja. Fejét kezére támasztotta s behunyta a szemét.

Egyszer csak valami szekérszörgést hall. Fölkapja a fejét, figyel. Valaki jön. Éppen, éppen úgy zörög a szekér, mintha nehéz, pántozott ládákat szállítanak rajta, amelyek tele vannak kincsel. Most újra megszólalt a lelkében az egyik éjfél szemű:

– Légy bátor, Kútásó! Azt akarjuk, hogy gazdag légy!

A szekér éppen akkor érkezett oda, rajta bóbiskoló kocsis, hátul hatalmas, vaspántos ládák. Kútásó megszorította az ásót a kezében s kiugrott az útra, a szekér elé:

– Megállj, különben meghalsz!

A szekér megállott. A kocsis fölébredt. Kiabálni kezdett:

– Tolvajok! Segítsé!

S akkor a Kútásó lelkében fölszólt egy hang:

– Öld meg!

És Kútásó megölte a kocsist. Fölemelte az ásóját és a kocsis lefordult a szekérről. Akkor mohón szaladt a ládákhöz. Azok fölpattantak, ahogy hozzájuk ért. Belenyúlt a kezével s úgy itta föl szemével az arany csillogását, mint a megdermedt vándor a hajnali napfényt. Kezébe vette az arany darabokat s úgy gyönyörködött bennük.

Hanem akkor az erdő fái között fölcsilant a nap s Kútásó rémulten vette észre, hogy az, ami a ládában csillog nem arany, hanem játék pénz. S akkor meghallotta, hogy valaki nyöszörög a földön. A kocsis fejből lassan szivárgott a vér s amint Kútásó föléje hajolt, reáfröccsent egy csepp.

Egy csepp vér!

Most egyszerre a maga egész borzalmaságában látta rettenetes tettét. Embert ölt, mert rabolni akart! Az elfolyt vér most mind a lelkére folyt s a vörös habok úgy táncoltak a melén, mint itéletidőben a tenger.

Most mitevő legyen?

Hová bujdoszék a vér elől, amely feléje sziszeg vádat? Aztán meg, aztán meg...

Az útkanyarodónál csizmák kopogása halatszott. Két csendőr jött lassan, beszélgetve, jókedvűen. Amikor meglátták Kútásót, megállottak előtte. Az egyik hozzámment, vállára tette a kezét s megrántotta:

– Ébredj, Kútásó!

Kútásó felébredt. S amikor körülnézett és nem látott sem kocsit, sem nehéz ládákat, sem

halott embert, sem lassan folydogáló vérpatakot, hanem melegen ömlött reá a napfény s haját szelíd szellő cibálta, akkor valami ki-mondhatatlan megkönnyebbülés vett erőt rajta. Ó be jó, hogy álom volt minden!

Amikor este Kútásó beköszönt a gazdához az elvégzett napi munka után, így gondolkodott:

– Most hazamegyek kis szalmafüdeles házacskámba. Haza megyek a szegénységbe, a kevésbe. De legalább nyugodt a lelkiismeretem. Nem vádol semmiért. Könnyű álmat enged.

Hanem másnap délben, amint a gazda kifizette a bérét, újra különös dolog történt vele. A gazda véletlenül többet adott, mint amennyi járt volna s akkor a lelkében újra megmozdult valami:

– Tartsd meg mind magadnak!

Kútásó elborzadt. Hát még mindig élnek lelkében azok a sötétben bújkáló emberkék? Haragosan kiáltott rájuk:

– Ne vigyetek kísértésbe!

És nyomban visszaadta a gazdának a pénzt. Nem, az ő lelkén ne száradjon még egy fillér büne se. Ő soha, soha még csak gondolni sem akar arra, hogy meggazdagodjék a gonoszok útján. Azokat a sötét kis emberkéket pedig, amelyek befészkeltek magukat a lelkébe s onnan kísértik becsületes jómagát, ki fogja pusztítani. Akár milyen nehéz is lesz. De nem akarja, hogy neki még csak rossz gondolatai is legyenek.

A következő héten az történt, hogy egy embert meglesett, amint tilosban járt. Az könnyörögni kezdett, hogy ne árulja el s pénzt ígért neki.

Most Kútásó föllármázta a lelkét s előhivta a kísértőket. Azok szemtelenül mondták:

– Fogadd el a pénzt. A régi ásód megkopott, újat vehetsz rajta.

De Kútásó nem engedett. Erős akaratával legyőzte a kísértőket s azt mondta a remegő embernek:

– Nem árulak el, mert nem akarok megsegyeníteni sok ember előtt. Azt akarom, hogy bánd meg bűnödöt, javulj meg s fölemelt fővel járhas az emberek között. De tudd meg, hogy ha újra rossz útra térsz, nem fogok hallgatni.

S amikor kopott ásóját kezébe vette, így gondolkodott:

– Jaj, be nehéz megállani az egyenes úton. De tart engem az erős akarat.

Még egyszer megtörtént, hogy valami bűnre csábította Kútásót. De akkor már hiába hívta elő lelkéből a kísértőket, hogy megmérkőzzék velük. Eltűntek. Az a hatalmasan erős akarat, amellyel Kútásó nekik támadt, megölte őket.

Világéletében szegény ember maradt. Még vízért is a mások udvarára kellett átjárnia. De becsületes volt. Még rossz gondolatai is alig támadtak.

(Jövő vasárnap másikat mesélünk.)

Elek nagyapó üzeni:

Gáspár Gyula. Mind a négy versedben akad egy-két figyelemreméltó gondolat, egy-két reményt keltő, sikerültebb strófa. Természetesen, látszik, hogy még nem vagy ismerős a versírás szabályaival, amit nem is várok én egy negyedik gimnazistától. Majd megismerkedel ezekkel is a felsőbb osztályokban, aztán ha nagy figyelemmel olvasod és tanulmányozod a régibb és újabb jeles költőket, lehet még belőled valami, jobban mondva: valaki. Különösen az *Őszi éj az erdőn* ragadta meg a figyelmemet, melynek e strófáját közlöm is e helyen:

A hold is vidám bujócskát játszik,
Egy kis felhő kergeti őtet,
Néha egy kis léket kap s kibúvik,
S nézi a lombtalan erdőket.

Retter János. Ha jól emlékszem, egyszer már üzentem, hogy a kiadó bácsi pótolta a 35. 36. 37. és 38. számot. Bizonyosan, e számok és e leveled megkerülték egymást. Ha netalán nem így történt volna, értesíts. — **Antal György.** Az *Ősike „nadselü“* gondolatai azért szüneteltek két számban, mert a hozzájuk készült rajzok sokszorosítását nem kaptam meg idejében. Most majd sűrűn találkozol velük, sőt megjelennek könyvben is. A *Mesefolyam*, mely oly mély hatást tett read, szintén megjelenik karácsonyra könyvalakban, nemkülönben a két Wesselényi is, s vele egy kötetben az ősmagyar hazát kereső Kőrösi Csoma Sándor élete is. Rejtvényt, ha jó és új, minden unokámtól szívesen fogadok. Bizony, örülnék, ha unokáim a rejtvénykészítés terhére leválnék öreg vállaimról. — **Bartha Margit.** Szentimrei Jenő, *A hattudal legendájának írója* Kolozsvárott lakik, a *Vasárnap* képes hetilap szerkesztője s az újabb nemzedék egyik legjelesebb költője. Ugy látszik, még nem járt akkor neked a *Cimbora*, amikor *Szeresd az Istent!* című költeménye megjelent, mert arról is megemlékezni volna bizonyos. Ez volt eddig, szerintem, a *Cimborában* a legszebb vers. — **Schwarz Jolán és Gizike.** Válaszolok én minden levélre szíves örömmel, hisz nekem igazi lelki üdülés, ha unokáimmal társalkodhatom. Ha nem írátok, az volna nekem a nagy szomorúság, mert ebből azt látnám, hogy nem érzitek meg azt a meleg szeretetet, amely öreg szívemből felétek árad. Hát csak írj ezután is Jolánka s egyszer fogd meg a kezét Gizikének is s irass le vele egy-két szót. — **Szigeti Jankó.** Ugy, Jankó, ugy, nem „szerkesztő ur“, hanem „Elek nagyapó.“ A „szerkesztő ur“ megszólítás hideg, az „Elek nagyapó“ megszólítás meleg, oly meleg, hogy még a jég is elolvad tőle. — **Kenderessy Pál.** Valamennyi rejtvényt jól fejtetted meg. A november havi megfejtéseket vagy a karácsonyi számban közlöm, vagy az ezt követő, december 31-iki számban. A neveket Elek nagyapó sapkájából Tökmag király őfelsége huzza ki, s őfelsége tiszta szivből kívánja neked, hogy a neved ujjacskáid közé kerüljön. — **Szabó Emma.** Irod, hogy a kis hugod, aki mostanában ismerkedett meg a nagy és kis betűkkel, levelet írt a Jézuskának, bele is dobta a levélszekrénybe, s kérded, vajjon eljut-e a levél Jézuskához. Eljut, bizonyosan eljut. Minden levél, mit ártatlan szívű gyermek ír a Jézuskához, eljut az égbe, s megjön rá a felelet

karácsony estére. Én legalább úgy tapasztaltam. Igen, eljut, mert minden szülő szívében ott lakozik a kis Jézuska: *Szeretet* képében. Ezért jut el a te kis hugod levélkéje a fényes mennyezságra. Nos, te „nagy“ lány, te talán sohasem írtál levelet a Jézuskának? Írtál, írtál, messziről látom, hogy írtál. — **Vida Ernő.** „Hétről-hétre szebb és érdekesebb a *Cimbora*“ — irod nekem. Hiszen, magam is ezt akarom, édes unokám. Így jó az, ha „az egész család talál benne olvasnivalót.“ Neked különösen tetszenek a Szondy György dolgai, meg a *Tamás érdeklődik*, mert sokat tanulsz belőlük. Még édes apád is hűségesen elolvassa. Hát, ennek igen-igen örvendek. — **Kelemen Annuska.** A számrejtvényedben egy szót elhibáztál. Nem mondom meg, melyiket. Magadtól kell erre rájőnnöd. Hát, csak törd rajta a fejcskédet. Azért fejtőre a fejtőre. Igaz-e? — **Vas Árpád.** Szép és helyes az írásod, megérdemled, hogy nyilvánosan megdicsérjelek érte. — **Pap Jolánka, Weisz Magda, Stenkovits Gerő.** Ugyanezt üzenem nektek is. — **G. A.** A pocás levél nagy szégyen. Ne csak lelked, írásod is tiszta legyen. Ugy-e, így lesz ezután, édes kicsi Annukám? — **Orbán Emmike.** A *Csillag* című szép vers költője, Indali Gyula, nem él. Fiatalon halt meg a széptehetségű költő, ha jól emlékszem, 1877-ben, s ha jól tudom, a kolozsvári temetőben pihen. Bizony, nagy kár érte. Sok szép verset írt, s ki tudja, hány szép gondolatot vitt magával a sirba! — **Kacsó Imre.** Mélyen meghatott a leveled. Te és osztálytársaid hétről-hétre összerakogatjátok nélkülözhető filléreiteket s támogatjátok szegényebb sorsú társaitokat. Most oly sok a szegény, a gyámolításra szoruló! Van az Istennek egy aranykönyve; ebbe irogatja be a jószívű adakozók nevét. — **Klein Irén.** Igen örvendek, hogy üzenetemet megnyugtatta lelkeidet s azóta más szemmel nézed a világot, elnézőbb vagy az emberi gyengeségek iránt, s miként a Megváltó, megbocsátasz a gyűlölködőknek is, akik „nem tudják, mit cselekszenek.“ — **Szeles Andor.** „Nem vagyok szeles, bár Szeles a nevem, Elek nagyapó!“ — e kedves szavakkal mutatkozol be s kérsz, hogy sorozalak be unokáim közé. Ha nem irod, leveled bizonyította melletted, hogy nem vagy szeles, oly szépen, oly gondosan írtad meg azt. Még a figyelmességet, a gyöngédséget is kiolvasom szép kerek betűidből, mintha csak azért volnának oly nagyok és gömbölyűek, hogy Elek nagyapó ne rontsa a szemét leveled olvasása közben. Igazán örömmel soroztalak be unokáim kedves seregébe. — **Berkovits József.** Megható szeretet árad leveled minden sorából irántam és a *Cimbora* iránt is. Az csak természetes, hogy szívesen válaszolok minden kérdéssedre. 1. Valamennyi rejtvényed sikerült, jönnek is sorra, csupán a kép-rejtvény nem, mert nem alkalmas a cinkografálásra a színessége miatt. 2. Rejtvény, rajz és elbeszélés-pályázatot nem hirdetek, mert rejtvény majd anélkül is jön elég, de hirdetek majd oly pályázatot, melynél ki-ki megmutathatja, mit tud. Világos, hogy minden oly levélre válaszolok, amelyre van mit válaszolni. 4. Rejtvények alatt mindig ott lesz a beküldő neve. Mostanában azért nincs név alattok, mert magam vagyok a „beküldő.“ Remélem, ezután nem lesz erre szükség, mert bizony éppen elég dolgot ad nekem a szerkesztés és az írás.